

IJS
TIJ
DEN
MU
SE
UM

**BUI
TEN
POST**

Jaarverslag
2019

Stichting
IJstijdenmuseum
Buitenpost

Musea morgen

In welke richting gaan musea zich ontwikkelen, gelet op alle veranderingen en trends in de samenleving? De onderscheidende kwaliteit van musea ligt in hun collecties, die ze bewaren voor toekomstige generaties.

Die collecties verbinden verleden, heden en toekomst en zijn 'echt', authentiek. Musea spelen met hun collecties in op de behoefte aan betekenis gevende verhalen en beelden.

Die verhalen geven structuur en diepgang in een samenleving waarin informatie in overvloed en ongefilterd op mensen afkomt en waarin de behoefte aan duiding en validatie groeit.

Authenticiteit is een unique selling point van musea. Mensen zoeken naar authenticiteit in een maatschappij waarin grenzen tussen echt en onecht, of waar en onwaar, als gevolg van technologische ontwikkelingen steeds meer fluide worden.

Uit: Rapport Musea voor mensen, Museum Vereniging

IJS TIJ DEN MU SE UM

**BUI
TEN
POST**

Inhoud

Gegevens instelling	blz. 4
Inleiding	blz. 5
Terugblik 2019	blz. 6
Activiteiten	blz. 7
Educatie	blz. 7
Lezing	blz. 7
Museumwinkel	blz. 7
Aanpassing routing	blz. 7
Nieuwe expo	blz. 7
Nieuwe video's	blz. 7
Museumnorm	blz. 7
Cursus AED	blz. 8
Etentje voor vrijwilligers	blz. 8
Schenken en donaties	blz. 8
Speciale dagen	blz. 9
Bodemvondsten dag 2019	blz. 9
Determinatie ochtenden	blz. 9
Buiten activiteiten	blz. 9
Externe contacten	blz. 10
Interne organisatie	blz. 11
Bestuurssamenstelling	blz. 11
Bestuursvergaderingen	blz. 11
Verzelfstandiging Kruidhof	blz. 11
Wat doen we voor 50 eurocent	blz. 12
Inkomstenbronnen	blz. 13
Financiën	blz. 13
Registratie collectie	blz. 13
Nieuwe uitdaging 2020	blz. 14

IJS TIJ DEN MU SE UM

**BUI
TEN
POST**

Gegevens instelling

Naam:	IJstijdenmuseum
Adres:	Schoolstraat 29 c
Postcode/plaats:	9285 NE Buitenpost
Vorm instelling:	Stichting
Aard instelling:	Cultureel
Voorzitter:	Henk van den Broek
Penningmeester:	Harry Luiken
Algemeen bestuurslid:	Jaring Roosma
Opgericht:	7 januari 2004
Opening voor publiek:	1 juli 2006
Telefoonnummer:	0511 544040 (dinsdagmorgen van 9.00-12.00 uur)
E-mailadres:	info@ijstijdenmuseum.nl
Website:	www.ijstijdenmuseum.nl
Bankrekening:	NL14RABO036.30.37.241
BSN/RSIN/fiscaal	816177673
KvK	01102355

IJS TIJ DEN MU SE UM

**BUI
TEN
POST**

Het IJstijdenmuseum wil het centrale podium zijn in de provincie Friesland en in het bijzonder voor de Noordelijke Fryske Wâlden. Waar de archeologie en geologie voor een divers publiek tot leven worden gebracht.

Door middel van tentoonstellingen, publieke activiteiten, educatie, wetenschappelijke bestudering, veldarcheologie verhalen wij over de belangrijkheid van de oudheid in heden en verleden.

Dankzij de upgradering van de omgeving, project stationsgebied, nieuwe entree en bezoekerscentrum, wordt de uitstraling van het IJstijdenmuseum nog groter.

Het IJstijdenmuseum moet een plek van ontspanning zijn, een dagje uit. Het is de plek waar je creativiteit gevoed kan worden en waar je ontdekt wat voor moois en slims mensen kunnen bedenken en maken.

Die ingezette lijn wil het stichtingsbestuur van het IJstijdenmuseum in de komende jaren verder ontwikkelen.

Het jaarverslag laat zien dat het IJstijdenmuseum op zich een uniek museum is. Het stichtingsbestuur is verantwoordelijk voor het museum. Het unieke zit niet alleen in bestuur, maar in het feit dat bij de organisatie niemand als betaalde kracht geregistreerd staat. Alles wat met planning, registratie, uitvoering en bestuur te maken heeft wordt uitgevoerd door vrijwilligers. Die vrijwilligers zijn de ruggengraat van het museum.

Met een aantal deskundigen zijn we in overleg hoe we ons museum een uitstraling kunnen geven over de ijstijden. Uiteindelijk zijn wij een IJstijdenmuseum. Hoe we dit gaan realiseren komt verder in dit verslag aan de orde.

Een terugkerend onderwerp is de verzelfstandiging van Botanische tuin de Kruidhof en daarvan afhankelijk onze duurzame financiering. Verder op leest u meer hierover.

Het jaarverslag geeft een beeld van de zaken, waarmee je te maken krijgt bij het beheren van een museum. Er moeten veel dingen geregeld worden, wil je een museum draaiende houden en bij de tijd.

Dat kan natuurlijk alleen door het feit dat het IJstijdenmuseum een aantal vrijwilligers heeft, die zich voortdurend en op vele terreinen willen inzetten in het belang van het IJstijdenmuseum.

Henk van den Broek, Voorzitter

Terugblik 2019

IJS TIJ DEN MU SE UM

BUI TEN POST

In de wintermaanden is er volop gelegenheid om orde op zaken te stellen en het museum gereed te maken voor het nieuwe seizoen.

Het bestuur van de Stichting IJstijdenmuseum prijst zich gelukkig met het feit, dat het kan beschikken over een vaste crew, die zich voortdurend en op vele terreinen inzetten in het belang van ons museum.

Elke dinsdagmorgen is dit vaste team vrijwilligers aanwezig en bezig met diverse activiteiten. Het schoonmaken van de gangen en de ramen van de vitrines. Bijhouden van de administratie, zoals de logboeken. Het archief op orde houden. Het uitvoeren van reparaties. Herinrichten van vitrines. De winkelvoorraad in de gaten houden. Determineren en registreren van de artefacten van Gerrit Jonker.

De boeken van de bibliotheek zijn van een nummer voorzien en ingevoerd in de computer. Ze staan nu per rubriek opgesteld door middel van een gekleurd merkteken, zodat ze gemakkelijk terug te plaatsen zijn.

Zonder de vrijwilligers, ieder op zijn of haar eigen plaats, ieder met zijn of haar deskundigheid, vaardigheden en interesses, zou hetgeen ook nu weer in het voorbije jaar is gerealiseerd onmogelijk zijn geweest.

Het bezoekerscentrum is in gebruik genomen en zal verder vormgegeven worden ten aanzien van nieuwe expositieruimte.

Het bezoekersaantal was iets minder dan vorig jaar. We moesten het dit jaar zonder de festiviteiten van het culturele jaar Leeuwarden Fryslân 2018 stellen. Toch kunnen we spreken van een geslaagd museumjaar.

Het IJstijdenmuseum heeft een privacy beleid opgesteld waarin antwoord wordt geven op de belangrijkste vragen over het gebruik van persoonsgegevens door de Stichting IJstijdenmuseum.

Dit privacy beleid is van toepassing op alle persoonsgegevens die Stichting IJstijdenmuseum verwerkt van haar vrijwilligers, donateurs, bruikleners, sponsors, evenement deelnemers, schenker, bezoekers of ander geïnteresseerden.

Volledige inhoud is te downloaden op de website van het IJstijdenmuseum.

IJS TIJ DEN MU SE UM

BUI TEN POST

Educatie

Er zijn diverse rondleidingen geweest, zowel voor schoolkinderen als volwassenen. Het is belangrijk om voorlichting te geven over ons erfgoed.

Het IJstijdenmuseum functioneert als leeromgeving voor kinderen, jongeren, volwassenen en leerkrachten. Het maakt deel uit van het curriculum in het primair onderwijs (PO) en alle niveaus in het voortgezet onderwijs (VO).

Lezing

Er waren verschillende interessante lezingen.

Gemma Venhuizen nam ons mee naar de IJstijden in Nederland, terwijl Marieke van de Loosdrecht het DNA (Archeogenetics) van onze voorouders uit de doeken deed. Er was veel belangstelling voor.

Museumwinkel

De museumwinkel is uitgebreid met een aantal nieuwe artikelen. Boeken, zwerfstenen en mineralen zijn bijzonder in trek.

Aanpassing routing

De vitrine van de Federmesser-cultuur is klaar. De nieuwe routing is nu compleet. Het wild zwijn heeft er drie jongen bij gekregen. De jager-verzamelaar van het diorama krijgt nog een plekje in deze vitrine. Het doel van de nieuwe routing is de aandacht van de bezoeker langer vast te houden.

Nieuwe expo

Een vitrine is ingericht over gebruik en het bereiden van voedsel in de steentijd. Daarnaast een vitrine samengesteld met speelgoed uit de steentijd.

Nieuwe video's

De nieuwe video's over het gebruik van gereedschappen in de steentijd, zoals vuursteen bewerken, gereedschap schachten, vuur maken en kleding maken, zijn een goede aanvulling, blijkt uit reacties in het gastenboek.

Museumnorm

Er heeft een herijking van de Museumnorm plaats gevonden. In begin van het nieuwe jaar horen we hier meer over.

IJS TIJ DEN MU SE UM

**BUI
TEN
POST**

Cursus AED

Een aantal vrijwilligers hebben een herhalingscursus gevolgd onder het toezicht van Jan v.d. Bij met de Automatische Externe Defibrillator (AED). Wij hebben dit apparaat bij ons museum hangen. Het kan levens redden.

Etentje voor de vrijwilligers

Aan het eind van het seizoen hebben de vrijwilligers gezamenlijk met elkaar gegeten. Dit keer een andere locatie, wel georganiseerd door Arda en Jaring Roosma. Het was heel gezellig en smaakte fantastisch.

Schenken en donaties

Er zijn vele schenkingen gedaan. Onder andere artefacten uit Denemarken, zwerfstenen, boeken. De Rabo Clubsupport heeft een mooi bedrag opgeleverd.

Heel veel certificaat-eigenaren hebben deze niet uit laten betalen en het bedrag aan ons gedoneerd. Allemaal daarvoor onze hartelijke dank.

IJS TIJ DEN MU SE UM

BUI TEN POST

Speciale dagen

Bodemvondsten-dag 2019

De Bodemvondsten-dag 2019 was een geweldig succes. Geleidelijk is de Bodemvondsten-dag uitgegroeid tot een jaarlijkse happening van detector amateurs met een ééndaagse expositie van bodemvondsten. Bij dit jaarlijkse evenement zijn belangstellende bezoekers ook steeds massaler gaan toestromen. Ook steeds meer amateurarcheologen uit (Noord-)Nederland komen naar deze dag om kennis te nemen van recente bodemvondsten.

Inmiddels is het team deskundigen dat zwerfstenen, fossielen, mineralen, sierraden, munten en artefacten dat de gepresenteerde bodemvondsten beoordeeld uitgebreid met een steentijdarcheoloog. De beoordeelde stukken worden gefotografeerd en gearchiveerd.

In voorgaande jaren heeft dit geleid tot de ontdekking van bijzondere vondsten die werden aangekocht door diverse musea en inmiddels behoren tot de vaste collectie van deze musea.

Determinatie ochtenden

Op de determinatieochtenden, waarvan we er acht hebben gehad, was het aantal bezoekers zeer wisselend. Toch zijn er mooie vondsten ingebracht en valt er altijd wel wat over te vertellen.

Buitenactiviteiten

In het afgelopen jaar hebben vrijwilligers met een kraam op de Kristalbeurs te Groningen gestaan.

In Borger op de Oertijdmarkt van het Hunebedcentrum.

Bij het Lapidarie-weekend in Giethoorn.

In de Kruidhof tijdens Koningsdag, de natuurmarkt en oogstdag.

We hebben veel informatie kunnen geven over ons museum.

IJS TIJ DEN MU SE UM

**BUI
TEN
POST**

Externe contacten

Gemeente Achtkarspelen

Provincie Fryslân

It Koartling

De Kruidhof

Oud Achtkarspelen

Museumfederatie Fryslân

Markant Fryslân

Hunebedcentrum Borger

Drents Museum

Rijksmuseum van Oudheden

Staatsbosbeheer

Noardlike Fryske Wâlden

Studio Toonbeeld

IJS TIJ DEN MU SE UM

**BUI
TEN
POST**

Interne organisatie

Bestuurssamenstelling

Het bestuur is de afgelopen periode regelmatig bij elkaar geweest. Het bestuur bestaat thans uit de volgende personen:

Henk van den Broek	voorzitter
Harry Luiken	secretaris/penningmeester
Jaring Roosma	algemeen bestuurslid

Bestuursvergaderingen

Het bestuur is regelmatig bij elkaar geweest. Aan de hand van een voorop opgestelde agenda werden diverse onderwerpen besproken en genotuleerd. Het management van de Kruidhof is nu in handen van René van de Kooi en de bedrijfsvoering van de Kruidhof is overgenomen door Gerben de Haan. Tot nu toe werd de samenwerking als plezierig ervaren.

Verzelfstandiging Kruidhof

Een probleem blijft het terugkerende onderwerp over de verzelfstandiging van de Kruidhof. Daar hing ook de duurzame financiering (afdracht) van het IJstijdenmuseum af. U voelt de bui al hangen, verzelfstandiging van de Kruidhof zal nooit gebeuren en blijft onder de vleugels van de gemeente Achtkarspelen. Wij blijven op de 50 eurocent per bezoeker zitten. Wij moeten daarvan een museum runnen. Willen we bezoekers blijven trekken zullen we de inrichting en de opzet van de collectie, die na ruim 12 jaar dezelfde is, onder handen moeten nemen. We hebben ook niet het idee dat de gemeente Achtkarspelen het IJstijdenmuseum een warm hart toedraagt, terwijl we een stukje erfgoed bewaren van deze gemeente.

Tot nu toe zijn er beloftes, toezeggingen gedaan en afspraken gemaakt door de diverse ambtenaren/wethouders, maar deze tellen niet voor de gemeente. Hoewel een mondelinge toezegging nog steeds in het burgerlijk wetboek wordt genoemd.

Leidend is voor de gemeente, gemaakte afspraken moeten door B&W gepasseerd zijn, dan wel door de gemeenteraad en in het uiterste geval kan worden uitgegaan van gespreksverslagen. Maar zoals gebruikelijk zijn er wel verslagen gemaakt, maar hebben nooit een weg gevonden naar het IJstijdenmuseum.

IJS TIJ DEN MU SE UM

BUI TEN POST

Wat doen we voor 50 eurocent

De gemeenteraad vond zelfs al 50 eurocent te veel, de vraag werd gesteld wat doen ze ervoor? Ik heb het voor u op een rijtje gezet.

Boekjes fiets/wandelroutes:

Pingoruïne fietsroute van 20 en 35 km die verbinding heeft met De Spitkeet in Harkema.

Dorpen en buurtschappen tocht Achtkarspelen fietsroute die verbinding heeft met Munt en Penningkabinet in Surhuisterveen.

Swaddekuier wandeltocht van 10 km die verbinding heeft met de musea in Veenklooster.

Oerboeren fiets/wandelroute 25 km langs archeologische sites.

Oerboeren wandelroute 10 km langs archeologische sites.

Exposities en activiteiten:

Neanderthalers in Fryslân tentoonstelling plus boekje

Oerboeren in de Friese Wouden tentoonstelling plus boekje

Gif en gift in archeologisch perspectief tentoonstelling plus boekje

Passie voor Zwerfstenen plus folder.

Veenterpen in het Miedengebied tentoonstelling plus folder.

Draad en vezelrevolutie tentoonstelling plus folder.

Voedsel in de Steentijd tentoonstelling plus folder.

Vuur tentoonstelling.

Archeologisch steunpunt met boek:

Zwerfstenen in Fryslân, de erfenis van de ijstijden rond Buitenpost, zowel in het Frysk als in het Hollands te verkrijgen.

Jaarlijks een Bodemvondsten-dag.

Maandelijkse determinatiemorgens.

Pake en Beppe.

Vertelmiddagen.

Rondleidingen/educatie.

Demonstraties.

IJS TIJ DEN MU SE UM

**BUI
TEN
POST**

Andere inkomstenbronnen

Willen we bezoekers blijven trekken zullen we de inrichting en opzet van de collectie, die al ruim twaalf jaar dezelfde is, een boost moeten geven en dat kan niet met 50 eurocent per bezoeker.

We hebben dan ook niet het idee dat de gemeente Achtkarspelen het IJstijdenmuseum een warm hart toedraagt, terwijl wij een stukje cultureel erfgoed bewaren van de gemeente Achtkarspelen.

Willen we als museum blijven bestaan, zullen we naar andere inkomstenbronnen moeten zoeken.

Financiën

Het IJstijdenmuseum ontvangt inkomsten uit de entreegelden (0,50 eurocent/bezoeker), verkoop van artikelen uit de museumwinkel, verkoop materiaal op beurzen/tentoonstellingen, sponsoracties en donateursbijdragen.

De jaarrekening en het financieel verslag wordt in samenwerking met Van der Bijl Administratie- & Advieskantoor en de penningmeester opgesteld.

Registratie collectie

Het registratie programma van het IJstijdenmuseum is aan vernieuwing toe. Specialisten zijn aan het onderzoeken welk programma voor het IJstijdenmuseum geschikt is. Het is belangrijk onze objecten vast te leggen, ook in verband met de bruiklenen en de erkenning als geregistreerd museum te waarborgen.

IJS TIJ DEN MU SE UM

**BUI
TEN
POST**

Nieuwe uitdaging

We willen graag bezoekers over de vloer en dat ze regelmatig terugkeren. Daarvoor is meer nodig dan een bordje "museum open". Een heldere presentatie en doordachte educatie vormen daarbij de basis voor goed gastheerschap.

We zullen ons moeten bezinnen op de missie van het museum, inzicht krijgen in de samenstelling en betekenis van de collectie. Dit kan leiden tot aanscherping van het collectieprofiel. De registratie en inventarisatie van de museumstukken wordt in het komende jaar opnieuw bekeken en gecontroleerd. Een geweldige hoeveelheid werk.

Met een aantal deskundigen zijn we in overleg hoe we ons museum een uitstraling kunnen geven over de IJstijden. Tenslotte zijn we een IJstijdenmuseum en dat is niet overduidelijk terug te vinden in het museum.

Met het management van de Kruidhof is overleg om de rechterkant van de expositiehal, semipermanent te gebruiken voor informatie over de IJstijden. Uit te voeren met behulp van banners, voorwerpen, foto's en teksten. Dit alles om bezoekers te lokken naar het IJstijdenmuseum. Het ontwerp voor een plan van aanpak ligt klaar. We hopen dan ook dat het management van de Kruidhof hierop positief zal reageren.

Eind maart 2020 vindt de nationale Bodemvondsten-dag plaats. Een unieke dag waar niet alleen metaaldetector zoekers elkaar ontmoeten, ervaringen uitwisselen en hun vondsten kunnen laten beoordelen door deskundigen. Ook belangstellende bezoekers kunnen hun vondsten laten bekijken en beoordelen.

Op 7 april 2020 start het nieuwe seizoen.

U bent van harte welkom.

Namens het bestuur,

Henk van den Broek

Voorzitter

Stichting IJstijdenmuseum

© Stichting IJstijdenmuseum Buitenpost